

[Svend Auken]

pris- og produktivitetsudviklingen i samfundet. Sidste år steg priserne med knap 6 pct., og ingen regner med andet end et mindre fald i stigningen i år. Alligevel fastsættes en lønramme på 2 pct., alt inklusive, og det vil sige, at almindelige lønmodtagerfamilier skal reducere deres levestandard med 2½-3 pct., og det vel at mærke uden, at der bevilges dem så meget som ét minut i nedsat arbejdstid. Til næste overenskomstår bliver lønrammen 1½ pct., og der kommer et reallønsfald på 2½-3 pct., hvis regeringens forudsætninger i øvrigt holder stik.

Faldet i realløn kan blive endnu større, fordi regeringens beskæring af kommunernes bloktilskud uundgåeligt vil sætte sig igennem i væsentlige skatte- og takstforhøjelser ude i kommunerne.

Der er i øvrigt en uklarhed i forligsteksten: i hvilket omfang er det radikale venstre efter forligsteksten bundet til regeringens forslag om yderligere 3 mia kr.s nedskæring af bloktilskuddet til næste år?

Heller ikke i 1986 giver den rivende teknologiske udvikling og den store arbejdsløshed regeringen anledning til at foreslå ét minuts nedsættelse af arbejdstiden. Først i 1987, ved udløbet af den overenskomstperiode, vi står over for, vil der blive bevilget en i øvrigt skatheyderfinansieret nedsættelse af arbejdstiden, så man ad den vej allerede tager hul på næste overenskomstperiode. Der er ingen arbejdstidsnedsættelse i denne overenskomstperiode, bortset fra i nogle få måneder. Arbejdstidsnedsættelsen er først fra næste overenskomstperiode. Det er efter vor opfattelse en perspektivløs, en uretfærdig og en urealistisk politik, der lægges op til her.

Men uanset hvor skævt og hvor virkelighedsfjernt man rammer, tror regeringen, at den slipper godt fra det.

Lad os gøre tingene konkrete og se på et par enkelte lønmodtageres situation.

Lad os som det første eksempel tage tilfældet med en ufaglært kvindelig butiksfunktionær, måske en kassedamme, der med 50 kr. i timen og meget stressende arbejde er meget dårligt stillet. Efter overenskomstlovens § 3, jfr. § 10, er hendes organisation, HK, afskåret fra generelt at forhandle forbedringer i hendes situation. Alt, hvad hun skal have, skal hun sammen med sine kollegaer forhandle sig frem til op til det fyrstelige beløb af 1 kr. i timen. Hvis virksomheden siger nej,

har hun ingen konfliktret, og intet forhindrer virksomheden i at skævdele eventuelle forbedringer til fordel for det overordnede personale.

Efter lovforslaget har den pågældende lavtlønnede butiksfunktionær ikke lovligt krav på én øre i lønforhøjelse i 1985 og 1986, og hendes fagforening har i praksis få mulighed for at hjælpe hende på grund af den nuværende store ledighed i denne gruppe.

Det andet eksempel, jeg vil tage frem, er en specialarbejder i jernindustrien. Lad os antage, han tjener 70 kr. i timen. Han er på en virksomhed med en teknologisk udvikling, der svarer til gennemsnittet inden for fremstillings erhvervene, dvs. ca. 5 pct. Hans organisation, SiD, og Centralorganisationen af Metalarbejdere kan heller ikke forhandle generelle forbedringer. Til trods for den teknologiske udvikling får disse medlemmer ingen arbejdstidsnedsættelse i år eller til næste år. I alt er de maksimalt berettiget til 1 kr. 40 øre mere i timen i løbet af perioden frem til 1. marts næste år og 95 øre det følgende år, hvis man vel at mærke bruger det bevægelige lønsystem på virksomheden og virksomheden fordeler rammen med lige store andele til alle, men det har virksomheden naturligvis ikke efter forslaget nogen pligt til. Glem ikke Danfoss-sagen sidste år. Vi vil i de kommende måneder blive vidne til mange Danfoss-sager. Men lad os nu gå ud fra, at statsministerens løfter holdes og de får deres 1 kr. 40 øre mere i timen. Hvordan ser situationen så ud for arbejderen og for virksomheden? Produktiviteten stiger som nævnt med 5 pct. og lønomkostningerne med 2 pct., men det mener regeringen er alt for hårdt for virksomheden, og derfor tilbyder den at tilbagebetale 1½ pct. i form af lettelser af arbejdsgiverafgifterne, altså en nettoomkostningsforøgelse på ½ pct. i forhold til de 5 pct. i produktivtetsgevinst, og resten af beløbet skal forbeholdes virksomheden.

Regeringen regner selv med, at der til disse arbejdsgiversubsidier, som man mener man har råd til med det kæmpeunderskud, der er på statsbudgettet, bruges næsten 3 mia kr. Det er næsten det samme, som man vil spare i forhold til kommunerne, og det er 2½ gang mere, end det koster at give efterlønsmodtagerne, dagpengemodtagerne, de arbejdsløse og de syge en regulering med 5 pct. Hverken økonomisk eller fordelingsmæssigt